

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

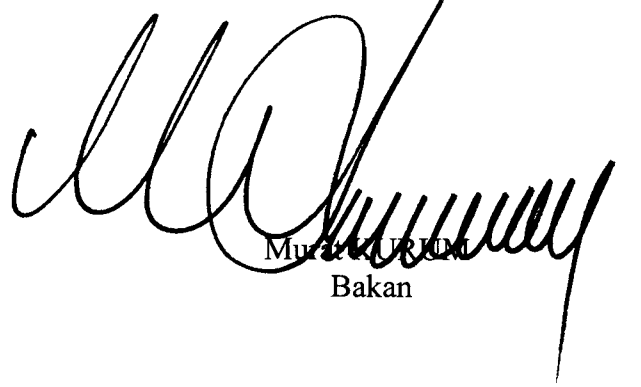
Sayı :30824082-610-15923351
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/39494 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Mardin ili Kızıltepe ilçesinde yurttaşlar uzun yıllardır şebeke suyuna düzenli, kesintisiz ve sağlıklı biçimde erişememektedir. İlçede suyun belirli saatlerde verilmesi, sık sık yaşanan kesintiler ve "boru patlağı" gerekçesiyle günlerce süren susuzluk hâli, temel bir kamu hizmetinin fiilen yerine getirilmediğini göstermektedir.

Tarafımıza iletilen bilgilere göre; şebeke suyuna erişimde yalnızca süreklilik sorunu bulunmamakta, aynı zamanda suyun niteliği de ciddi sağlık endişeleri doğurmaktadır. Yurttaşlar, musluklardan akan suda yoğun kireç bulunduğunu, suyun gözle görülür biçimde tortulu olduğunu ve bu durumun ev aletlerine zarar verdiğini, hijyen ve sağlık açısından risk yarattığını ifade etmektedir. Buna karşın, suyun kalite denetimlerinin yeterince yapıp yapılmadığına ilişkin kamuoyuna açıklanmış şeffaf bir bilgi bulunmamaktadır.

Öte yandan, "yeni boru hattı" olarak adlandırılan ancak yaklaşık yedi-sekiz yıl önce döşendiği ifade edilen bir şebeke suyu hattının bugüne kadar faal hâle getirilmediği, ana hatta ve konutlara bağlantısının yapılmadığı, boruların yalnızca bina girişlerine kadar getirilerek açıkta bırakıldığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Bu çalışmalar sırasında yolların kazıldığı, kaldırımların ve bina çevrelerinin zarar gördüğü, yurttaşların mülklerinde hasar oluştuğu; buna rağmen hattın hiçbir zaman çalıştırılmadığı ifade edilmektedir.

Döşenmiş ancak işletmeye alınmamış, açıkta bırakılmış ve yıllardır atıl durumda bulunan bu boru hatlarının , kamu kaynaklarının karşılığı alınmadan harcandığını gösterdiği; bu durumun açık bir kamu zararı oluşturduğu yönünde güçlü bir kanaat oluşmuştur. Yurttaşların en temel ihtiyaçlarından biri olan suya erişim sağlanamazken, altyapı yatırımlarının sonuçsuz bırakılması kabul edilemez bir kamu hizmeti anlayışına işaret etmektedir.

Anayasa'nın 5'inci maddesi devlete, kişilerin temel hak ve ihtiyaçlarını koruma yükümlülüğü yüklemekte; 56'ncı maddesi sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını güvence altına almakta; 57'nci maddesi ise sağlıklı ve planlı kentleşmeyi devletin sorumluluğu olarak düzenlemektedir. Şebeke suyunun hem nitelik hem de süreklilik bakımından sağlanamaması ve altyapının atıl bırakılması, bu anayasal yükümlülüklerle bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle Kızıltepe ilçesinde şebeke suyu altyapısının durumu, su kalitesi denetimleri, yıllardır faal hâle getirilmeyen boru hatları, oluşan kamu zararı ve sorumluların tespiti tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Mardin ili Kızıltepe ilçesinde şebeke suyunun belirli saatlerde verilmesi ve sık sık yaşanan kesintilerin gerekçesi nedir? Son beş yıl içerisinde "boru patlağı" gerekçesiyle yaşanan su kesintilerinin sayısı ve ortalama süresi ne kadardır?

- 2- Söz konusu kesintiler nedeniyle yurttaşların günlerce susuz kaldığı iddiaları doğru mudur? Bu süreçlerde herhangi bir geçici su temini veya alternatif hizmet sağlanmış mıdır?
- 3- Kızıltepe'de şebeke suyunun yoğun kireç içerdiği ve gözle görülür tortu bulunduğu iddiaları Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? İçme ve kullanma suyuna ilişkin son beş yıl içinde yapılan kalite analizleri nelerdir ve bu analizlerin sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
- 4- "Yeni boru hattı" olarak anılan ve yaklaşık yedi-sekiz yıl önce döşendiği ifade edilen şebeke suyu hattı hangi proje kapsamında yapılmıştır? Bu hattın bugüne kadar neden faal hâle getirilmediği ve bağlantılarının neden tamamlanmadığı açıklanacak mıdır?
- 5- Söz konusu boru hattının yalnızca bina girişlerine kadar getirilip açıkta bırakılması, ana hatta ve konut içlerine bağlantı yapılmaması hangi teknik veya idari gerekçeye dayanmaktadır?
- 6- Bu çalışmalar sırasında yurttaşların konutlarına ve çevre düzenine zarar verildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu zararların tespiti ve giderilmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 7- Yıllardır atıl durumda bulunan ve kullanılmayan boru hatlarının kamu zararına yol açtığına ilişkin Bakanlığınız veya bağlı birimler tarafından yapılmış bir inceleme veya denetim bulunmakta mıdır?
- 8- Bu altyapı çalışmalarının ihale kapsamında yapılıp yapılmadığı, yapıldı ise ihale bedeli, yüklenici firma ve sözleşme hükümlerinin neler olduğu açıklanacak mıdır?
- 9- Şebeke suyu yatırımlarının tamamlanmaması, suyun sağlıklı ve sürekli verilememesi nedeniyle sorumluluğu bulunan kamu görevlileri veya firmalar hakkında bugüne kadar idari ya da adli bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise hangi aşamada mıdır?
- 10- Son olarak; Kızıltepe ilçesinde yurttaşların kesintisiz, sağlıklı ve güvenli şebeke suyuna erişimini sağlamak, atıl bırakılan boru hatlarının faal hâle getirmek, su kalitesini güvence altına almak ve oluşan kamu zararını gidermek için Bakanlığınızca hangi somut adımların atılacağı ve bu adımların hangi takvimle hayata geçirileceği net biçimde açıklanacak mıdır?

CEVAPLAR

Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

- 1- Kızıltepe ilçesinde dönemsel olarak, 2008 yılında faaliyete alınan ve ilçenin içmesuyu ihtiyacını karşılayan Beyazsu Ana İsale Hattı'nda yaşanan arızaların su kesintisine neden olduğu, söz konusu tesisin Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından imalatının yapıldığı ve ana hat üzerinde CTP boru olarak tanımlanan ve proje açısından uygunluğu olmayan boru tipinin kullanılması sebebiyle arızaların yaşandığı, Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MARSU) tarafından tesisin sadece bakım ve işletmesinin yapıldığı, son 5 yıl içerisinde toplam 32 adet arıza olduğu ve arızaların kısa sürede giderildiği,

- 2- Su kesintilerinde şehir merkezinde bulunan su kuyularının devrede aktif olarak çalıştığı ve arızaların kısa sürede giderilerek uzun süreli su kesintilerinin önüne geçildiği,
- 3- Kızıltepe ilçesinin içme ve kullanma suyunun kaynağının Beyazsu Deresi olduğu, şebeke suyunun kireç içermesinin suyun doğal yapısından kaynaklandığı, şebeke suyunda gözle görülür tortu bulunduğu iddiasının ise Kızıltepe merkezinde bulunan binaların su depolarının temizlenmemesinden kaynaklandığı, içme ve kullanma suyunun dezenfeksiyon işlemleri için 7/24 gaz klorla klorlandığı,
- 4- 2018/482879 İhale Kayıt Numaralı Mardin Kızıltepe İlçesi İçmesuyu İnşaatı Yapım İşİ kapsamında çalışıldığı, ancak söz konusu işin yükleniciden kaynaklı sebeplerle idarece feshedildiği,
- 5- İhale kapsamında evsel abonelere ait içmesuyu hatlarının parsel sınırına kadar imalatının öngörüldüğü, abonelere ait hatların parsel sınırına kadar tamamlandığı, parsel sınırından sayaç bağlantısına kadar olan imalatların ise ilgili vatandaşlar tarafından yapılması gerektiği, ancak işin tamamlanmadan feshedilmesi ve hatlara su verilmemesi nedeniyle su dolaşımının sağlanamadığı ve bu sebeple vatandaşlar tarafından sayaç bağlantılarının gerçekleştirilemediği,
- 6- Konutlara zarar verilmesi gibi bir durumun söz konusu olmadığı, altyapı çalışmaları sırasında oluşan tahribatlara ilişkin bedellerin Büyükşehir Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) ile mahsuplaştırıldığı,
- 7- Gerekli inceleme ve denetimlerin MARSU tarafından yapıldığı ve hukuki sürecin devam ettiği,
- 8- 2018/482879 İhale Kayıt Numaralı Kızıltepe İçmesuyu İnşaatı Yapım İşİ kapsamında Artuklu Yol Altyapı İnşaat Turizm Tarım Hayvancılık Gıda ve Sanayi Ticaret Anonim Şirketi uhdesinde 45.236.360,00 TL sözleşme bedeliyle imzalandığı ve söz konusu işin 37.629.411,22 TL'lik iş yapılmış haliyle feshedildiği,
- 9- 25.09.2018 tarihli ve 2018/65 sayılı MARSU Yönetim Kurulu kararı ile 03.10.2018 tarihinde ihalesinin yapıldığı, 2018/482879 İhale Kayıt Numarası ile Batur Enerji (Artuklu Yol Yapı) Üretim Tarım Hayvancılık Gıda Sanayi Ticaret Anonim Şirketine verildiği,

Ancak ihalenin usule aykırı yapıldığı ve diğer tüm ihale şartlarına aykırılıklar nedeniyle 24.12.2020 tarihli ve 2020/95 sayılı yönetim kurulu kararıyla ihalenin tek taraflı feshedildiği, bu ihale nedeniyle İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişliği'nin 23.09.2020 tarihli ve R.A.:151/37, H.N.A.: 94/65, İ.Ö.Ö.: 157/47, C.Ç.:104/50, H.Ü.:87/46 sayılı tazmin raporunda 25.297.270,89 TL kamu zararı olduğu ve ihalede görev alanlar hakkında ihaleye fesat karıştırma ve görevi kötüye kullanma suçları kapsamında kamu davası açıldığı,

Bu kapsamda İKN 2018/482879 No'lu Kızıltepe İlçesi İçme Suyu İnşaatı Yapım İşİ ile ilgili kamu zararının tahsili amacıyla iki ayrı yargı kolunda davaların devam ettiği, Batur Enerji (Artuklu Yol Yapı) Üretim Tarım Hayvancılık Gıda Sanayi Ticaret A.Ş ile sorumlular Kazım Yarba, Sadullah Turgut, Şemsettin Nas, Eşref Dağdalen, Ferman Ayan aleyhinde Mardin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2024/687 sayıyla açılan tazminat davasının derdest olduğu, kamu zararının tespiti ve kişilerin sorumlu oldukları

miktarların ayrı ayrı tespiti için dosyanın bilirkişiye gönderildiği, bilirkişi raporunun beklenildiği,

Kamu zararının ceza boyutunun ise Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılmış olduğu, kamu davasına Belediyece vekaletname sunulduğu ve katılma talebinde bulunulduğu, Mardin 6. Asliye Ceza Mahkemesi E:2024/9 sayıyla dört yıl süren yargılama neticesinde mahkeme tarafından sanıklar hakkında beraat kararı verildiği, yerel mahkemenin beraat kararına karşı idarece istinaf yoluna başvurulduğu, dosyanın istinaf incelemesinin devam ettiği,

- 10- İhalelere ilişkin hukuki süreçler henüz sonuçlanmadığından herhangi bir somut adım atılmadığı, gerek Kızıltepe gerekse Artuklu ilçelerinin içmesuyu ihtiyaçlarının kesintisiz olarak giderilmesine yönelik olarak 2022 yılı içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından çelik boru ile projelendirilen içmesuyu projesinin başlatıldığı ve fiziksel olarak %30'lara ulaşarak çalışmalara devam edildiği belirtilmiştir.